

TÁJÉKOZTATÓ*

*az államháztartás központi alrendszerének
2010. július havi helyzetéről*

2010. augusztus

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

Az államháztartás – helyi önkormányzatok nélküli – július havi egyenlege 36,1 milliárd forintos szufficitet mutat. Ezen belül a központi költségvetés 9 milliárd forintos és az elkülönített állami pénzalapok 31,7 milliárd forintos többlettel, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai pedig 4,6 milliárd forintos deficitel zártak.

Az államháztartás – helyi önkormányzatok nélküli – pénzforgalmi egyenlege az év első hét hónapjában 997,5 milliárd forintos deficitet mutat, mely az éves előirányzat 114,6%-át teszi ki. A tavalyi év azonos időszakában az államháztartás hiánya az egész éves előirányzat 88,1%-át tette ki.

Központi költségvetés

A központi költségvetés hiánya a 2009. július végi 95,4%-os arányhoz képest most az egész évre tervezett költségvetési hiány 121,1%-át teszi ki.

Bevételek

A főbb adónemek – a társasági adó, a személyi jövedelemadó és jövedéki adó – bevételei mintegy 40 milliárd forinttal elmaradtak a tavaly júliusi szinttől. Ezen felül a 2010-ben a megszűnt társas vállalkozások különadójából a bevallások után a visszautalások összege 20 milliárd forintot tett ki. A bevételi elmaradásokat azonban részben kompenzálta az áfa bevételek többlete, amely közel 25 milliárd forint volt, továbbá a bányajáradék magasabb összege, mely a tavalyi év azonos hónapjához képest mintegy 13 milliárd forinttal lett több. A bányajáradék többlet okai a magasabb kőolajár, a magasabb dollár árfolyam és a hazai földgáztermelés növelése volt.

Kiadások

A jelentős egyenlegjavulás a költségvetési szerveknél és fejezeti kezelésű előirányzatoknál következett be, amelyet az elmúlt évi júliusához viszonyított 29 milliárd forintos bevételi növekmény és az 54 milliárd forintos kiadási visszaesés okozott. Elsősorban a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai maradtak el az elmúlt év júliusának teljesítésétől.

Társadalombiztosítás pénzügyi alapjai

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjai esetében a tavalyi év azonos hónapjához viszonyítva a kiadási oldalon a nyugdíjkiadások alakultak magasabb összegben. A bevételi oldalon az előző év azonos hónapjához képest a járulék és hozzájárulás jellegű bevételek mintegy 18 milliárd forinttal csökkentek. A javuló egyenleget a nagyobb összegű központi költségvetési támogatások okozták.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok egyenleg javulását a Munkaerőpiaci Alapnál a szakképzési és rehabilitációs hozzájárulások befizetése okozta, mert a kiadások üteme a szokásos szinten alakult, míg a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kiadásainak üteme visszaesett.

Az államháztartás központi alrendszerének július végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	milliárd forintban		Index (%)	milliárd forintban		Index (%)
	2009. évi előzetes tény (1)	2009. I-VII. hó tény (2)	előzetes tény=100 (2/1)	2010. évi előirányzat (1)	2010. I-VII hó tény (2)	előirányzat = 100 (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-737,2	-703,2	95,4	-836,0	-1 012,9	121,1
bevétel:	8 321,1	4 613,5	55,4	7 929,2	4 539,7	57,3
kiadás:	9 058,3	5 316,7	58,7	8 765,2	5 552,5	63,3
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	-30,4	21,1		35,1	62,3	177,4
bevétel:	466,2	302,3	64,9	423,0	266,3	62,9
kiadás:	496,6	281,2	56,6	387,9	204,0	52,6
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-157,3	-132,6	84,3	-69,4	-47,0	67,7
bevétel:	4 128,8	2 423,8	58,7	4 310,5	2 515,5	58,4
kiadás:	4 286,1	2 556,4	59,6	4 379,9	2 562,5	58,5
EGYENLEG ÖSSZESEN	-924,9	-814,6	88,1	-870,3	-997,5	114,6
bevétel:	12 916,1	7 339,7	56,8	12 662,7	7 321,5	57,8
kiadás:	13 841,0	8 154,3	58,9	13 533,0	8 319,0	61,5

I.

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

- Július hónapban a központi költségvetésnek - 22,2 milliárd forint negatív bevétele származott a **társasági adóból**, amely a 26,8 milliárd forintos bruttó befizetés és a 49 milliárd forintnyi kiutalás különbsége. Ez az összeg 12,8 milliárd forinttal rosszabb a 2009. év júliusi negatív bevételénél: a befizetések 3,1 milliárd forinttal (10,5%-kal) csökkentek, míg a kiutalások 9,6 milliárd forinttal (24,5%-kal) nőttek.

A 2010. január 1-jétől megszűnt **társas vállalkozások különadója** címén az év hetedik hónapjában 20,5 milliárd forint kiutalás (negatív bevétel) keletkezett, ami az elmúlt évi bevallással összefüggő adóelszámolás következménye.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen 2,5 milliárd forint bevétel realizálódott. Az adózók 2010 júliusában 0,2 milliárd forinttal, 8,1%-kal kevesebb hitelintézeti járadékot fizettek, mint a 2009. év július hónapjában.

A **cégautóadóból** a júliusi hónap során 4,8 milliárd forint bevétel teljesült, ami mintegy 10%-kal alacsonyabb a bázis időszakai összegtől.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** júliusban 40,5 milliárd forint bevétel keletkezett. Az adózók 4,2 milliárd forinttal, 11,7%-kal több egyszerűsített vállalkozói adót fizettek, mint egy évvel előbb.

Az **energia adó** bevétele 1 milliárd forint lett, mely az előző év azonos hónapjának értékét 0,4 milliárd forinttal haladta meg.

Júliusban a **környezetterhelési díj** mérlegsoron – a jóváírások és terhelések egyenlegeként – 1,4 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az előző év azonos havi értékétől 0,9 milliárd forinttal maradt el.

Bányajáradék címén az év hetedik hónapjában 15,2 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek, ami közel hatszorosa a bázisidőszaki összegnek. A júliusi kiemelkedően magas bányajáradék-bevétel elsősorban a Biztonsági Földgáztároló Zrt. kitermeléséből és befizetéséből keletkezett.

Játékadóból a központi költségvetésben 4,6 milliárd forint bevétel realizálódott július hónap folyamán.

Az **egyéb befizetések** jogcímen júliusban - az egy évvel előbbi bevételt 133,9%-kal meghaladóan - 2,1 milliárd forint teljesült.

Az **egyéb központosított bevételek** mérlegsoron jelennek meg a költségvetési törvény 17. § (1) bekezdésében meghatározott központosított bevételek. A júliusi teljesítés 7,7 milliárd forint volt.

Az **energiaellátók jövedelemadója** címén az év hetedik hónapjában a központi költségvetésben - 114,2 millió forint negatív bevétel keletkezett.

2. Júliusban **általános forgalmi adóból** 274,5 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, amely 109,9%-a az egy évvel korábbinak. A többlet oka elsősorban a tavalyi adómérték emelés áthúzódó hatása. A nettó általános forgalmi adó egyenleg a 357,1 milliárd forintos bruttó befizetés (ebből 333,4 milliárd forint a belföldi, 23,7 milliárd forint a VPOP által beszedett áfa), valamint a 82,6 milliárd forintot kitevő visszautalások eredője.

Jövedéki adóból a július hónapban realizált bevétel 73,2 milliárd forintot tett ki, amely mintegy 22,7%-kal kevesebb az egy évvel előbbi bevételnél. Az üzemanyagok esetében 45,6 milliárd forint jövedéki adóbevétel keletkezett, ami a bázistól némiképp, 0,7%-kal alacsonyabb, mely az adóemelések, valamint az ezek hatását mérséklő forgalomcsökkenés eredőjeként adódott. A dohánytermékek esetében az egy évvel korábbtól több mint 50%-kal kevesebb, 19,4 milliárd forint összegű jövedéki adó folyt be a költségvetésbe. A tavalyi második félévi adóemelést megelőző készletezés miatt a bázis hónap magas bevételt produkált és ehhez a magas bázishoz képest tapasztalható az ideai csökkenés. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél 8,2 milliárd forint összegű teljesítés történt, amely 6,2%-kal alacsonyabb a bázisidőszakitól.

A **regisztrációs adóból** július hónapban 2,6 milliárd forint bevétel teljesült, amely a tavalyi év azonos havi értékétől 0,8 milliárd forinttal magasabb.

3. A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele júliusban 164,1 milliárd forint volt, amely a 169,5 milliárd forintos bruttó befizetés és a 5,4 milliárd forintnyi kiutalás egyenlegeként képződött. Ez a bevétel 5,8 milliárd forinttal, 3,4%-kal kevesebb a 2009. év júliusi bevételénél. A 2010. év júliusában az előző év azonos hónapjához képest a befizetések 6,3 milliárd forinttal (3,6%-kal), a kiutalások 0,5 milliárd forinttal (8,2%-kal) csökkentek. A befizetések mérséklődését elsősorban az adóterhelés 2009. július 1-jétől és 2010. január 1-jétől megvalósított csökkentése, illetőleg az adózók 2009. évi adó elszámolásával kapcsolatos befizetésének visszaesése eredményezte. A kiutalások háttérében lényegében a 2009. évi adó elszámolásával összefüggő visszaigénylések állnak.

A **magánszemélyek** 2010. január 1-jétől megszűnt különadójából a központi költségvetésnek júliusban 11,4 millió forint bevétele keletkezett.

Az **illeték** befizetések hetedik havi összege 7,5 milliárd forintot tett ki, amely 78,3%-a a tavalyi év júliusi bevételének.

Egyes vagyontárgyak adója jogcímen (légi jármű, vízi jármű és nagyteljesítményű személygépjárművek után) július hónap folyamán a központi költségvetésnek 85,5 millió forint bevétele keletkezett.

4. A **központi költségvetési szervek bevételei** júliusban 68,6 milliárd forintot tettek ki, ez az előző évi júliusi bevétel 110,4%-a. E hónapban a különféle működési és felhalmozási célú pénzeszközátvételek és támogatásértékű bevételek összesen 32,5 milliárd forintot tettek ki. A működési bevételek júliusban 30,7 milliárd forint körül alakultak, meghaladva az előző év azonos időszakának a bevételeit. Előző évi előirányzat-maradvány átvételre e hónapban 2,3 milliárd forintnyi összegben került sor. A fennmaradó részt a kamatbevételek, kölcsönök igénybevétele, valamint a nem azonosított, függő, átfutó és kiegyenlítő bevételek tárgyhavi forgalma tették ki.
5. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok saját bevételei** címén júliusban 10,8 milliárd forint folyt be, amely az előző évi júliusi bevételnek mindössze 49,3%-a. Az előző év azonos időszakában a korábban megelőlegezett uniós agrártámogatások árfolyamnyereségéből származó bevételből jelentős nagyságrendű összeg került átcsoportosításra az FVM fejezeten belül, növelve egyben a fejezeti bevételeket és a fejezeti kiadásokat is. Az idei júliusi bevételből kiemelhető az Útpénztár bevétele mintegy 5,6 milliárd forintos összegével, a korábban megelőlegezett uniós agrártámogatások árfolyamnyereségéből származó bevétel pedig e hónapban is közel 1,1 milliárd forintot tett ki.
6. A **fejezeti kezelésű előirányzatok** EU támogatása júliusban 66,9 milliárd forintot tett ki. Az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében mintegy 58,2 milliárd forint, a Kohéziós Alap projektekre 1 milliárd forint, az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében 7,5 milliárd forint uniós forrás került felhasználásra. Az egyéb uniós támogatások jogcímről 0,2 milliárd forint uniós forrás került kifizetésre.

7. A **költségvetési szervektől származó befizetések** júliusban 4,1 milliárd forintot tettek ki, ez az előző évi júliusi befizetés mindössze 11,9%-a. Az előző év júliusában több mint 30,0 milliárd forintos előirányzat-maradvány befizetésre került sor, míg idén júliusban a maradvány-befizetés elenyésző összegű volt. E hónapban a befizetések döntő részét a szokásos befizetések (kizárólag saját bevételből gazdálkodó – a költségvetési törvényben meghatározott – intézmények tételesen megadott összegű befizetése, helyszíni bírságok, a központi költségvetési szervek vállalkozási tevékenységből keletkező nyeresége – a társasági adó általános mértékével megegyező – befizetése) tették ki. A 1132/2010. (VI. 18.) Korm. határozat alapján mintegy 0,6 milliárd forintnyi pótlólagos befizetési kötelezettség teljesítésére már e hónapban sor került.
8. Az **elkülönített állami pénzalapok befizetése** címen a Munkaerőpiaci Alap befizetési kötelezettsége – a 2010. évi költségvetésről szóló törvény 18. § (2) bekezdése alapján – 8 milliárd forint. Július hónapban az Alap teljesítette a 0,7 milliárd forint befizetést.
9. A **helyi önkormányzatok befizetései** címen július hónapban a teljesítés 450,1 millió forint volt.
10. A július havi 2,1 milliárd forint összegű **állami vagyonnal kapcsolatos bevétel** alapvetően az értékesítési (1 milliárd forint) és hasznosítási bevételek (0,9 milliárd forint) oszlott meg. Az értékesítési bevételek ingatlan eladásából erednek. A hasznosítási bevételek bérleti, haszonbérleti díjakból és vagyonkezelői díjakból tevődtek össze.
11. Az **adósságszolgálattal kapcsolatos és egyéb bevételeken** belül a költségvetés kamatbevételei júliusban 8,7 milliárd forintot tettek ki. Ebből 1,9 milliárd forintot fizetett az MNB a Kincstári Egységes Számla (KESZ) után. A forint-államkötvények és diszkont kincstárjegyek ún. felhalmozott kamataként 6,6 milliárd forint összegű bevétel jelenik meg a költségvetésben. A devizában fennálló követelések után 0,2 milliárd forint bevétel származott júliusban, főként az IMF devizahitel kamatbevételeiből. Az egyéb bevételek július hónapban 1,6 milliárd forintot tettek ki, melyből 221 millió forint kezesség-visszatérülésből, 1,3 milliárd forint egyéb vegyes bevételekből, 165 millió forint pedig a TB nyugdíjrendszerbe visszalépők utáni befizetésekéből származott. Az egyéb bevételeken belül a külföldi kormány-követelésekből és a belföldi tőkekövetelésekből júliusban 0,2 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek.
12. Az **egyéb uniós bevételek** címen belül a vámbevételek Magyarországot illető 25%-aként 738,8 millió forint folyt be a központi költségvetésbe, míg az uniós támogatások utólagos megtérítéseként – főleg a Közlekedés Operatív Programba bevont, korábban hazai finanszírozású projektek utólagos uniós elszámolása kapcsán – 1 milliárd forint került elszámolásra.

B.**A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT**

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások összege júliusban 30,1 milliárd forintot tett ki, amelyből a mecseki uránbányászok baleseti járadékainak és egyéb kártérítési kötelezettségeinek átvállalására 21 millió forint kifizetés történt, míg a fennmaradó összeg a helyközi személyszállítási közszolgáltatások és a vasúti pályahálózat működtetésének költségtérítéséhez kapcsolódóan került felhasználásra.
2. A **közszolgálati műsorszolgáltatás támogatásának** éves összege magában foglalja a Magyar Rádió, a Magyar Televízió, a Duna Televízió, a Magyar Távirati Iroda Zrt., valamint a Média közalapítványok támogatását, illetve az üzemben tartási díj pótlását. Erről az előirányzatról 2010. július hónapban 3,6 milliárd forint kifizetés történt.
3. A **fogyasztói árkiegészítésre** fordított kiadások összege júliusban 8,6 milliárd forintot tett ki, mely valamelyest meghaladta meg az előző év hasonló időszakát.
4. A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások összege júliusban 23,1 milliárd forintot tett ki, mely 3,7 milliárd forinttal meghaladta az előző év hasonló időszakát.
5. A **családi támogatások és szociális juttatások** júliusi folyósítása részben az OEP és a MÁK igazgatóságai által beküldött finanszírozási terveken alapult, az ONYF közreműködésével folyósított ellátások folyósító szerv részére történő megtérítése pedig havi elszámolás alapján történik. Így a **családi támogatásokra** júliusban 42,9 milliárd forint került átutalásra a folyósítást végző szervek részére. Ebből családi pótlékra mintegy 30,9 milliárd forintot, gyermekgondozási segélyre 5,5 milliárd forintot, gyermeknevelési támogatásra pedig 1,1 milliárd forintot folyósítottak. E hónapban pénzbeli gyermekvédelmi támogatások címen 3,4 milliárd forintot fizettek ki, melynek döntő része a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXI. törvény 20/A §-a szerinti pénzbeli támogatás júliusi része, illetve a 20/B §-a szerinti pótlék júliusi része. Életkezdési támogatásra júliusban közel 1,1 milliárd forintot folyósítottak a kincstári letéti Start-számlán nyilvántartott követelések utáni kamatkifizetések következtében. A **jövedelempótló és jövedelem-kiegészítő szociális támogatásokra** (rokkantsági járadék, megváltozott munkaképességűek járadékai, egészségkárosodási járadék, mezőgazdasági járadék, fogyatékosági támogatás, politikai rehabilitációs nyugdíjkiegészítések stb.) fordított összegek júliusban 11,8 milliárd forintot tettek ki, ebből a legnagyobb összeget (5,2 milliárd forintot) a megváltozott munkaképességűek járadékai tették ki, fogyatékosági támogatás és vakok személyi járadéka címen pedig közel 2,6 milliárd forint került folyósításra. A politikai rehabilitációs és más nyugdíjkiegészítésekre e hónapban 1,4 milliárd forintot fordítottak. A **különbéle jogcímen adott térítések** (közgyógyellátás, terhesgondozás, terhesség-megszakítás) esetében a júliusi folyósítás közel 2,0 milliárd forint volt, melyből közgyógyellátásra 1,4 milliárd forintot költöttek. E hónapban a családi támogatásokra és szociális juttatásokra fordított összegek

mindössze 0,5%-kal maradt el az előző évi júliusi kiadásoktól. Ezen belül lényegesebb elmaradás volt megfigyelhető a különféle jogcímen adott térítések esetében, melynek oka a közgyógyellátásra fordított kiadások alacsonyabb teljesülése (eddiggi térítések rendezése) volt.

6. **A költségvetési szervek kiadása** júliusban mintegy 181,9 milliárd forintot tett ki. Ez az előző évi július havi kiadásoktól 12,2%-kal maradt el. Az összes kiadásból e hónapban is a legtöbbet, mintegy 93,2 milliárd forintot személyi juttatásokra és járulékaikra fordították. Dologi kiadásokra 63,1 milliárd forintot, intézményi beruházási kiadásokra pedig mintegy 9,6 milliárd forintot költöttek az intézmények. Az egyéb működési célú támogatások, kiadások (működési célú pénzeszközátadások államháztartáson kívülre, támogatásértékű működési kiadások, ellátottak pénzbeli juttatásai) 6,3 milliárd forint körül alakultak. A fennmaradó részt döntően a felújításokra fordított pénzek, az előző évi előirányzat-maradvány átadása, valamint a függő, átfutó és kiegyenlítő kiadások tárgyhavi forgalma tették ki. Az előző évtől való elmaradás kisebb, illetve nagyobb mértékben a kiadási csoportok többségénél megfigyelhető volt.
7. **A szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** júliusi teljesítése közel 133,0 milliárd forint volt, amely az előző évi júliusi kiadástól 17,5%-kal maradt el. Az uniós programok kiadásai az előző év azonos hónapjához képest jelentős mértékben növekedtek, ez azonban nem volt képes ellensúlyozni a hazai forrásokból finanszírozott kiadásoknak az előző évi júliusi kiadásoktól való elmaradását. Idén júliusban az uniós előirányzatokból mintegy 86,6 milliárd forintot használtak fel, melyből strukturális támogatásokra közel 74,0 milliárd forintot fordítottak. Ez utóbbiból az Új Magyarország Fejlesztési Terv programjai terhére 68,7 milliárd forintot költöttek, míg a korábban indult programok közül az I. Nemzeti Fejlesztési Terv kiadásai mindössze 0,3 milliárd forintot tettek ki. A Kohéziós Alapból 4,8 milliárd forintot, az Európai Területi Együttműködés terhére pedig mintegy 0,2 milliárd forintot fizettek ki. A vidékfejlesztési támogatásokra júliusban összesen 11,6 milliárd forintot költöttek, melyből az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program kifizetései 11,4 milliárd forintot tettek ki. A fennmaradó rész a Halászati Operatív Programból került finanszírozásra. Egyéb uniós támogatásokra a hónap folyamán mintegy 1,0 milliárd forintot fizettek ki. E hónapban a nem uniós források terhére az alábbi jelentősebb kifizetések voltak például: közoktatási feladatokat ellátó nem állami intézményeket fenntartók normatív állami támogatására (kiegészítő támogatásokkal együtt) 7,1 milliárd forint, autópálya rendelkezésre állási díjra 6,9 milliárd forint, Útpénztárból 3,6 milliárd forint, szociális célú humánszolgáltatások normatív támogatására (kiegészítő támogatásokkal) összesen 3,5 milliárd forint, egyházi célú központi költségvetési hozzájárulásokra összesen 2,5 milliárd forint, képzéssel támogatott közmunkaprogramra 2,4 milliárd forint, a lakossági energiaköltségekhez történő hozzájárulásra 1,8 milliárd forint, agrárgazdaság támogatására (folyó kiadások és jövedelem támogatások, fejlesztési típusú támogatások) 1,0 milliárd forint.

8. Az **elkülönített állami pénzalapok támogatása** címen július hónapban nem volt kifizetés.
9. A **garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási alapok kiadásaihoz** előirányzat 2010. évben – a költségvetési törvény szerint - a Nyugdíjbiztosítási Alap részére többféle címen juttatott támogatásokra, valamint az Egészségbiztosítási Alapnak a „nemzeti kockázatközösség megteremtése” címen fizetett járulékra előirányzott összegekből tevődik össze. A július havi ilyen célú kifizetés 100,6 milliárd forintot tett ki, 73,7%-kal meghaladva az előző évi júliusi kifizetést. Az Egészségbiztosítási Alap részére járulék címen átadott pénzeszköz július havi üteme mintegy 95,1%-kal haladta meg az előző évi júliusi kifizetést, az éves támogatási előirányzat hasonló mértékű emelése következtében. A tavalyi évhez képest változott a „Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak támogatása” előirányzat ütemezése is. Idén havi ütemezéssel kerül átadásra a fenti támogatás, míg az előző évben három részletben, márciusban, novemberben és decemberben került kifizetésre. Az idei júliusi összegből a magánnyugdíjpénztárba átlépők miatti járulékkiesés pótlására 31,0 milliárd forint szolgált, a Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásainak támogatására pedig 16,5 milliárd forint került átutalásra. A GYES-en, GYET-en lévők, a rehabilitációs járadékban részesülők után a központi költségvetés júliusban mintegy 1,7 milliárd forint összegű nyugdíjbiztosítási járulékot fizetett. A karkedvezmény-biztosítási járulék címen a Nyugdíjbiztosítási Alapnak juttatott pénzeszköz összege e hónapban közel 0,4 milliárd forintot tett ki. Az Egészségbiztosítási Alap részére járulék címen átadott pénzeszköz júliusban is megközelítette az 51,0 milliárd forintot.
10. A **helyi önkormányzatok támogatása** (állami támogatások, hozzájárulások az átengedett személyi jövedelemadóval együtt számolva) jogcímen 2010. július hónapban a felhasználás összesen 93,0 milliárd forint volt. Ebből:

Az éves szinten az egyik meghatározó részt kitevő **központosított előirányzatok** e havi pénzforgalma 6,4 milliárd forint volt.

A **helyi önkormányzatok működőképességének megőrzését szolgáló kiegészítő támogatások** címen (ÖNHKI) a hónapban 1,4 milliárd forint kifizetés történt.

A Fejlesztések között a **címzett és céltámogatások** jogcímen ebben a hónapban 37,4 millió forintos kifizetés történt. A **helyi önkormányzatok fejlesztési feladatainak támogatása** címen 352,3 millió forint volt a felhasználás, a **vis maior tartalék** soron július hónapban 268,0 millió forint kifizetés történt.

A másik meghatározó összetevő a **normatív, kötött felhasználású támogatások** jogcím. Ezen az előirányzaton a központi költségvetés kiadása a tárgyhónapban (a június hónappal megegyező nagyságrendben) 20,5 milliárd forintos teljesítéssel zárt.

A **Budapest 4-es metróvonal** építésének támogatása esetében a tárgyhónap előirányzat felhasználása 54,9 millió forint volt.

A **leghátrányosabb helyzetű kistérségek felzárkóztatásának** támogatása során e hónapban 212,0 millió forint kifizetés történt.

11. A **társadalmi önszerveződések támogatása** mérlegsor 2010. július hónapban 1,1 milliárd forintban teljesült. A kiadási tétel magában foglalja a pártok, a pártalapítványok, az országos kisebbségi önkormányzatok, valamint ez utóbbiak által fenntartott intézmények működésének támogatására átcsoportosítandó összegeket.
12. **Kamatkiadásokra** 2010 júliusban 60,8 milliárd forintot fordított a költségvetés. A kamatkiadások kisebb része (9,3 milliárd forint) a forintban fennálló adósságot terhelte. Az államkötvények utáni közel 4,7 milliárd forint összegű kamat nagyobb részét (közel 4,4 milliárd forint) a hiányt finanszírozó és adósság megújító államkötvények tették ki, míg a nem piaci értékesítésű államkötvények terhei 0,2 milliárd forintot jelentettek a költségvetésnek. A kincstárjegyek utáni 4,6 milliárd forintos kiadások a diszkont kincstárjegyek (2,2 milliárd forint), valamint a lakossági kincstárjegyek (2,4 milliárd forint) kamatai között oszlottak meg. A devizaadósságot 51,5 milliárd forint kamatköltség terhelte májusban. Ebből 49,6 milliárd forint a devizakötvények, 1,9 milliárd forint pedig a devizahitelek kamatterheként jelentkezett.
13. Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadásokra** 3,6 milliárd forintot számolt el júliusban a költségvetés. Legnagyobb összegű kiadasként az ÁFA elszámolás (1,3 milliárd forint) jelentkezik e hónapban. A hasznosítással kapcsolatos kiadások (1,2 milliárd forint) foglalják magukban a termőföldért járó életjáradékok 0,9 milliárd forint összegű kifizetéseit, az ingatlanok fenntartásával járó (üzemeltetési és őrzési) költségek, valamint az egyéb vagyionkezelési kiadások együttesen 0,3 milliárd forint összegét. További kiadással járt a vagyionkezelő társaságnak járó időarányos 0,8 milliárd forint összegű működési támogatás folyósítása, a kárpótlási jegyek életjáradékra váltásának kifizetése (0,2 milliárd forint), valamint számos kisebb összegű egyéb tétel.
14. A **kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron július hónapban mintegy 409 millió forint kiadás teljesült, amely lényegében megegyezik az előző év hasonló időszakával. Ezen belül pénzbeli kárpótlásra 242 millió forintot, az 1949-es Párizsi Békeszerződésből eredő kárpótlásra 159 millió forintot, mindezek folyósítási költségeire pedig 8 millió forintot fizettek ki.
15. Az **állam által vállalt kezesség érvényesítése** júliusban 2,9 milliárd forint kiadást jelentett, alapvetően a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. viszontgarancia beváltása, valamint a lakáskezességek beváltásai eredményeként.
16. Az **egyéb kiadások** összege július hónapban 1,6 milliárd forintot tett ki. Az egyéb kiadásokon belül a nemzetközi pénzügyi kapcsolatok kiadásaként júliusban az MNB-nek fizetett a költségvetés 102,9 millió forint letétörzési díjat. Az adósság- és követelés-kezelés egyéb kiadásai címén júliusban nem történt kifizetés. Továbbá a felszámolásokkal kapcsolatban 351 millió forint, a Magyar Államkincstár pénzforgalmával kapcsolatosan 325 millió forint került kifizetésre.
17. **Adósság-átvállalás és tartozás-elengedés** címén júliusban nem történt kifizetés.

18. Az EU költségvetését megillető hozzájárulási kötelezettség júliusban teljesített összege mintegy 15 milliárd forint volt.

II.

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

1. Az egyenleg alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok július havi 31,7 milliárd forint többlete a Munkaerőpiaci Alap 28,5 milliárd forint, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap 2,3 milliárd forint, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 0,5 milliárd forint, a Nemzeti Kulturális Alap 0,4 milliárd forint többletéből alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok július havi egyenlege az előző év azonos hónapjához képest kedvezőbb lett.

2. A bevételek alakulása

Az alapok bevételei 4,2 milliárd forinttal magasabb összegben teljesültek az előző év azonos hónapjának értékénél. A júliusban a múlt havi bevételhez képest többlet bevétel keletkezett a szakképzési hozzájárulásból az előleg befizetése miatt. A rehabilitációs hozzájárulás július havi bevétele 10,8 milliárd forinttal magasabb összegben teljesült a tavalyi év azonos hónapjához viszonyítva. Az egy évre jutó rehabilitációs hozzájárulás mértéke 2010-ben az előző évi mérték ötszörösére emelkedett. Az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék összege alacsonyabb összegben teljesült az elmúlt év azonos hónapjának munkaadói járulék, munkavállalói járulék és a vállalkozói járulék együttes összegéhez képest, mely a járulék mérték csökkenésével függ össze.

3. A kiadások alakulása

Az alapok kiadásai 21,1 milliárd forinttal alacsonyabb összegben teljesültek az előző év azonos hónapjának értékénél. A kiadások közül a Munkaerőpiaci Alap költségvetési befizetési kötelezettsége jelentősen csökkent, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kiadásainak üteme visszaesett.

III.

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK GAZDÁLKODÁSA

1. Az egyenleg alakulása

Júliusban a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak együttes költségvetési hiánya 4,6 milliárd forint. A csekély mértékű deficit a Nyugdíjbiztosítási Alap közel 1,9 milliárd forintot kitevő többletének, és az Egészségbiztosítási Alap 6,5 milliárd forint nagyságú hiányának az eredője. A megelőző év azonos hónapjában a két pénzügyi alap együttes költségvetési hiánya 18,9 milliárd forintot tett ki.

Az év első hét hónapjában a pénzügyi alapok együttes hiánya 47,0 milliárd forint, ami a teljes évre előirányzott hiány 67,7%-a.

2. A bevételek alakulása

A pénzügyi alapok bevételeinek összege 354,5 milliárd forint, a megelőző hónaphoz viszonyított többlet 5,4 milliárd forint.

A bevételek mintegy kétharmad része, 236,4 milliárd forint a járulékbefizetés (alapvetően munkáltatói és biztosítotti járulékok), az előző hónaphoz viszonyított növekmény 11,7 milliárd forint.

A bevételek mintegy 28,5%-a központi támogatás és térítés, a 101,1 milliárd forint nagyságú összeg minimális eltéréssel (0,3 milliárd forint) ugyanakkora, mint június hónapban, az elmúlt év azonos hónapjához képest viszont 42,7 milliárd forinttal több. Az eltérés egyrészt abból adódik, hogy változott a központi költségvetésből a Nyugdíjbiztosítási Alap részére átadott támogatások évközi elosztása, idén havi ütemezéssel kerül átadásra a támogatás, míg az előző évben három részletben, márciusban, novemberben és decemberben került sor kifizetésre. Másrészt pedig az Egészségbiztosítási Alap részére biztosított támogatások és térítések közel duplájukra nőttek, az 51,4 milliárd forintot kitevő júliusi összeg áll szemben az előző év azonos időszakában átadott 26,6 milliárd forint nagyságú átutalással.

3. A kiadások alakulása

Júliusban a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kiadásainak összege 359,2 milliárd forint, az előző év azonos hónapjához viszonyított többlet 5,9 milliárd forint.

A nyugellátási kiadások nagysága 238,6 milliárd forint, a 2009 júliusához viszonyított növekedés 4,2% (9,6 milliárd forint).

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira felhasznált összeg 18,1 milliárd forint, ez 3,0 milliárd forinttal kevesebb az egy évvel korábbi értéknél.

A természetbeni ellátásokra fordított kiadások nagysága 96,1 milliárd forint, ez csekély nagysággal (1,0 milliárd forinttal) kevesebb a 2009. júliusi értéknél.

NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Július hónapot az Alap költségvetése 1,9 milliárd forintot kitevő többlettel zárta. Egy esztendővel korábban az Alap költségvetése 8,4 milliárd forint hiányt mutatott. Idén július a harmadik olyan hónap, amikor a költségvetési egyenleg szufficites volt. Az év első hét hónapját az Alap 9,0 milliárd forint többlettel zárta.

2. A bevételek alakulása

Ebben a hónapban az Alap bevételeinek összege 242,9 milliárd forint, az egy évvel korábbi értékhez viszonyított növekedés 19,9 milliárd forint. A munkáltatók és a biztosítottak befizetései (ideértve a magánnyugdíjpénztárak átutalásait is) 184,9 milliárd forintot tettek ki, a 2009 júliusához viszonyított növekmény 5,9 milliárd forint.

Az Alap bevételeinek mintegy egyötöd része (20,4%) a központi költségvetési támogatás. Az ezen a jogcímen átvett 49,6 milliárd forint nagyságú összeg, jelentős

mértékben, 17,9 milliárd forinttal több az előző év ugyanezen hónapjában átvett összegnél.

A változás minősítésénél figyelembe kell venni, hogy törvényi rendelkezés értelmében az átutalások éven belüli elosztása 2010-ben megváltozott.

3. A kiadások alakulása

Az Alap összes kiadása 241,0 milliárd forint, ebből a nyugellátásokra kifizetett összeg 238,6 milliárd forint. Utóbbi az idei év egyik legkisebb havi összegű kifizetése.

Az alapkezelő és igazgatási szervezete működési kiadásainak összege 2,0 milliárd forint, ez minimális nagysággal 0,1 milliárd forinttal több a bázist képező időszak értékénél.

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

A tárgyalt hónapban az Alap költségvetésének hiánya 6,5 milliárd forint, 2009 júliusában a hiány 10,5 milliárd forint volt. Az első hét hónapban az Alap halmozott hiánya 56,0 milliárd forint, ami az egész évre előirányzott hiány 80,7%-a.

2. A bevételek alakulása

Az Alap összes bevétele 111,6 milliárd forint, ami az előző havi összeget 0,4 milliárd forinttal haladja meg.

A munkáltatói és biztosított járulékokból, valamint az egészségügyi szolgáltatási járulékból 51,4 milliárd forint bevétel származott. A június havi befizetésekhez viszonyított többlet 2,6 milliárd forint. A bevételek ezen csoportja az Alap összes bevételeinek 46,1%-a.

Egészségügyi hozzájárulás jogcímen 3,4 milliárd forint bevétel képződött júliusban, az előző hónaphoz viszonyított csökkenés mintegy 0,7 milliárd forint.

Az Alap bevételeinek 46,1%-a központi költségvetési támogatás és térítés, összegük 51,4 milliárd forint. Júniusban ezen a jogcímen ugyanekkora nagyságú bevételhez jutott az Alap.

3. A kiadások alakulása

Az Alap kiadásainak nagysága 118,1 milliárd forint, ami 0,9 milliárd forinttal több az egy hónappal korábbi összegnél.

A legnagyobb kiadási előirányzatot képviselő gyógyító-megelőző ellátásokra fordított összeg 60,1 milliárd forint, a júniushoz viszonyított növekmény 0,4 milliárd forint.

A táppénz kiadások nagysága 6,3 milliárd forint, a 2009 júliusához viszonyított csökkenés 3,0 milliárd forint, amit döntően a táppénzszabályozás 2009. augusztus 1-jétől történő módosítása magyaráz.

A gyermekgondozási díjra fordított kiadások nagysága 7,8 milliárd forint, az előző év azonos hónapjához viszonyított növekedés 0,2 milliárd forint.

A kiadások valamivel több, mint egynegyed részét (26,0%) a gyógyszer támogatási kiadások adják, a 30,7 milliárd forint felhasználás 1,4 milliárd forinttal haladja meg a 2009. július havi értéket.

Az egészségbiztosítási szervezet működési kiadásának nagysága 1,8 milliárd forint, ez csekély nagysággal 0,1 milliárd forinttal kevesebb az előző év azonos hónapjában felhasznált összegnél.

IV.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

A. Állományi adatok

Az előzetes adatok szerint július végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** a következő táblázat szerint alakult:

	2009		2010		Változás	
	mrd Ft	%	mrd Ft	%	mrd Ft	%
<i>Deviza</i>	8 468,5	44,7%	9 304,6	45,6%	836,1	9,9%
Állampapír	4 354,0	23,0%	4 911,5	24,1%	557,5	12,8%
Hitel	4 114,5	21,7%	4 393,1	21,5%	278,6	6,8%
<i>Forint</i>	10 476,2	55,2%	10 824,5	53,0%	348,3	3,3%
Állampapír	10 037,5	52,9%	10 339,3	50,7%	301,8	3,0%
Hitel	438,7	2,3%	485,2	2,4%	46,5	10,6%
<i>Összesen</i>	18 944,8	99,9%	20 129,1	98,6%	1 184,4	6,3%
Egyéb kötelezettségek	20,1	0,1%	279,8	1,4%	259,7	1292,0%
<i>Mindösszesen</i>	18 964,9	100,0%	20 408,9	100,0%	1 444,1	7,6%
<i>Nemzetközi hitelcsomagból devizabetétként és hitelként kihelyezett összeg</i>	1 124,8		1 167,1		42,3	

A **központi költségvetés devizaadóssága** július végéig 836,1 milliárd forinttal 9304,6 milliárd forintra növekedett. A devizaadósság devizakötvény kibocsátás következtében 387,3 milliárd forinttal nőtt, ugyanakkor a devizaadósság törlesztése 86,4 milliárd forintot tett ki. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 534,9 milliárd forinttal növekedett. Ezen hatások következményeként bruttó módon számítva a teljes adósság 45,6%-át tette ki a devizaadósság július végén. Az árfolyamkockázatot pontosabban mutató nettó (a devizabetétekkel – beleértve az IMF/EB csomagból elhelyezett betéteket is - korrigált) devizaadósság az adósság 42,9%-a volt.

A teljes adósság 24,1%-át kitevő **devizakötvények** esetében januárban egy 2 milliárd dollár értékű, 10 éves lejáratú, fix kamatozású kötvénykibocsátásra került sor 387,3 milliárd forint értékben. A devizakötvény kibocsátás következtében lényegében teljesült az éves deviza kibocsátási terv. A devizakötvények törlesztésének értéke 65,4 milliárd forintot tett ki július végéig. A teljes állomány forintértéke –

235,6 milliárd forintos árfolyamvesztést is figyelembe véve – 4911,5 milliárd forintot tett ki július végén, amely 2009. év végéhez képest 557,5 milliárd forint növekedést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 21,5%-át tették ki július végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 21,0 milliárd forint törlesztés és 299,3 milliárd forint árfolyamvesztés következtében 278,6 milliárd forinttal nőtt és 4393,1 milliárd forintot tett ki a hónap végén. Az IMF/EB hitelcsomagból elhelyezett betétek és kihelyezett hitelek állománya forintban számolva 1167,1 milliárd forintot tett ki július végén, amely 42,3 milliárd forint növekedést jelent a december végi állományhoz képest, mely növekedés döntően árfolyamváltozásból keletkezett.

A **költségvetés forintadóssága** július végéig 348,3 milliárd forinttal nőtt és 10824,5 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek** állománya a vizsgált időszakban a nemzetközi fejlesztési intézményektől felvett 46,5 milliárd forint értékű hitelfelvétel miatt növekedett. Így a központi költségvetés forinthitel állománya július végén 485,2 milliárd forint értékű nemzetközi fejlesztési intézet felé fennálló projekt finanszírozó hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 50,7%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 301,8 milliárd forinttal, 10339,3 milliárd forintra növekedett.

A *piaci értékesítésű állampapírokon belül* július végéig az *államkötvények* állománya 377,8 milliárd forinttal emelkedett, a *lakossági állampapírok* állománya 14,8 milliárd forinttal, a *diszkont kincstárjegyek* állománya pedig 59,5 milliárd forinttal csökkent.

A *lakossági állampapírokon*¹ belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 51,7 milliárd forinttal csökkent, így a július végi állomány 102,1 milliárd forint volt. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek* együttes állománya összesen 35,5 milliárd forinttal 224,7 milliárd forintra csökkent a vizsgált időszakban. Az inflációhoz kötött, Prémium Magyar Államkötvény második sorozatának értékesítése január 25-én indult el. 2010. július végén a kizárólag lakossági ügyfelek által vásárolható államkötvények állománya 72,5 milliárd forintos növekedés hatására 104,9 milliárd forintot tett ki. Július végén a lakossági állampapírok állománya 431,8 milliárd forintot tett ki, ami 14,8 milliárd forinttal alacsonyabb a 2009. december végi állománynál.

A *külföldi befektetők állampapír-állománya* júliusban 26,3 milliárd forinttal emelkedett. A hó végi 2212,0 milliárd forintos állampapír-állomány 56,5 milliárd forinttal volt magasabb a 2009. december végi állománynál. A külföldi állomány 1,8%-a, 39,5 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 98,2%-a, 2172,5 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje július végén 4,62 év volt.

¹ 2010. január 1-jétől a lakossági állampapírok közé kerültek besorolásra a Prémium Magyar Államkötvények is.

2004 végétől az ÁKK Zrt. közvetlenül a piacon végez swapműveleteket. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swap műveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya – az euró árfolyamának 2010-ben bekövetkezett gyengülése következtében - összesen 259,7 milliárd forinttal növekedett, azaz a külföldi hitelintézetek által elhelyezett rövid lejáratú betétállomány ennyivel növekedett. Az egyéb kötelezettségek állománya július végén 279,8 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A diszkontkincstárjegyek júliusi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,0-es szinthez képest nem változott. *A kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,2-es szintről 2,6-re nőtt.

A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó júliusi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 15 bázisponttal (0,15 százalékponttal) 5,46%-ra emelkedett. *A 12 hónapos kincstárjegy* utolsó júliusi aukcióján a kialakult átlaghozam 5,75% lett, amely az utolsó júniusi aukción kialakult átlaghozamhoz képest 34 bázisponttal magasabb.

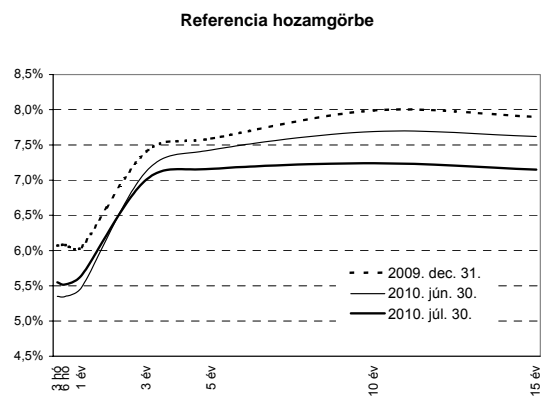
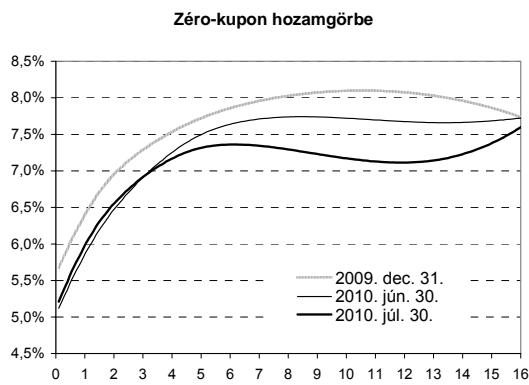
A 3 éves kötvényaukción a hozam 12 bázisponttal, 7,13%-ra emelkedett az utolsó, júniusi aukción kialakult átlaghozamhoz képest, az *5 éves kötvény* júliusi aukcióján az átlaghozam 18 bázisponttal, 7,14%-ra esett a júniusi aukcióhoz képest, a *10 éves kötvény* 7,36%-os átlaghozama 32 bázisponttal csökkent a júniusi aukcióhoz viszonyítva. A *15 éves kötvény* 7,09%-os átlaghozama 1 bázisponttal alacsonyabb a legutóbbi, májusi aukción kialakult átlaghozamhoz képest.

B/2. másodlagos piac

A másodlagos piacon a referenciahozamok az időszak egészét tekintve az éven belüli lejáratokon 17-20 bázisponttal emelkedtek, az éven túli lejáratokon 12-47 bázisponttal csökkentek. A hónap első felében minden lejáraton csökkentek a hozamok. Ebben elsősorban a javuló globális növekedési kilátások játszottak szerepet. A hónap közepén elakadtak a Kormány és az EU illetve az IMF delegációi között folyó tárgyalások, s ezt követően megemelkedtek az állampapír-piaci hozamok. A hozamemelkedésben az is szerepet játszhatott, hogy a Standard&Poor's hitelminősítő negatív figyelőlistára helyezte Magyarországot. A hónap végén a nemzetközi környezet javulása és az élénk állampapír-piaci kereslet következtében ismét mérséklődtek a hozamok.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 20 bázisponttal 5,55%-ra, a 6 hónapos hozam 17 bázisponttal 5,52%-ra, a 12 hónapos hozam 17 bázisponttal 5,65%-ra emelkedett. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 12 bázisponttal 7,01%-ra, az

5 éves hozam 27 bázisponttal, 7,16%-ra, a 10 éves hozam 45 bázisponttal 7,24%-ra, a 15 éves hozam 47 bázisponttal 7,15%-ra csökkent.

Budapest, 2010. augusztus